

Minerálky jsou přírodním bohatstvím **NAŠÍ ZEMĚ**

„VZNIKAJÍ V HLOUBCE NĚKOLIKA STOVEK METRŮ POD POVRCHEM ZEMĚ A SVOJE SLOŽENÍ ZÍSKÁVAJÍ BĚHEM SVÉ CESTY HORNINAMI. DO LAHVÍ SE STÁČEJÍ VE SVÉ PŘÍRODNÍ PODOBĚ, NIJAK CHEMICKY UPRAVOVANÉ,“ POPISUJE PŮVOD MINERÁLNÍCH VOD BALNEOTECHNIČKA JANA JEŽKOVÁ. JE MOŽNÉ, ABY JEDNOU DOŠLY? A JAK JE UŽÍVAT V LÁZNÍCH?

Jak byste vysvětlila svůj obor? Balneologie je lékařská věda, která se zabývá minerálními a léčivými vodami a jejich účinky na organismus. Já se specializuji na balneotechniku, takže mám na starosti ochranu a správné využití zdrojů přírodních minerálních nebo léčivých vod. Takového odborníka s příslušným vzděláním potřebují každé lázně nebo stáčírna minerálních vod.

Minerální voda z přírodního léčivého zdroje (lidově „léčivá minerálka“) není totéž co přírodní minerální voda (obecně „minerálka“). Jaký je mezi nimi rozdíl?

Zejména v užití a ve složení. Přírodní minerální vody musí mít prokazatelné blahodárné fyziologické účinky. Na rozdíl například od „obyčejné“ podzemní vody, která může být označena jako pramenitá nebo kojenecká. Přírodní minerálka je určená ke každodennímu pitnému režimu. Minerální vody z léčivých zdrojů, jako jsou například prameny v lázeňských oblastech, musí mít zase průkazně léčivé vlastnosti. Používají se k lázeňským procedurám nebo pitným kúram, některé jsou naplněny do lahví a jejich konzumaci je vhodné konzultovat s lékařem.

Odkud se bere minerální voda určená k pití?

Vzniká v hloubce několika stovek metrů pod zemí. Z velkého infiltračního území, kterým jsou třeba celé vrchoviny či hory, se vsákne do země a pod povrchem se setkává s přírodním oxi-

Ing. JANA JEŽKOVÁ (69)

Balneotechnička. Vystudovala střední průmyslovou školu a Fakultu stavební ČVUT v Praze, obor vodní hospodářství a vodní stavby. V 5. ročníku si udělala specializaci na balneotechniku, která zajišťuje odborný dohled nad využíváním přírodních léčivých zdrojů a zdrojů minerálních vod. Je předsedkyní Svazu minerálních vod. Žije v Karlových Varech.

dem uhličitým, který jí sníží pH. Díky tomu se voda při své cestě horninovým prostředím lépe obohacuje o minerály a získává své unikátní složení.

Minerálních vod je na trhu celá řada. Jejich složení tedy závisí na tom, kudy voda v přírodě teče?

Ano, každá je jedinečná. Složení odpovídá daným hydrogeologickým, geomorfologickým i klimatickým podmínkám. Například minerálka Mattoni, která vzniká na rozhraní Krušných a Dourovských hor, má trochu jiné složení než Poděbradka. Evropským unikátem je Magnesia, protože na poměrně malém území ve Slavkovském lese protéká přes ha-

dec, horninu sopečného původu velmi bohatou na hořčík. I přes vysoký obsah hořčíku má ale nízký obsah sodíku, což je důležité pro ty, kdo si hlídají množství přijaté soli.

Poté, co je minerální voda z podzemí odčerpána, je nadále nějak upravována?

Nikoliv. Podle Evropské unie nesmí být minerální vody jakkoliv chemicky upravené ani dezinfikované. Do lahvi jde tak přírodní bohatství naší země. Jedinou povolenou úpravou je filtrace, při které dojde například k odstranění železité složky, která by v lahvích tvorila hnědý sediment. Minerální voda je vlivem oxidu uhličitého přirodně lehce perlivá, takže je možné ji i zbavit bublinek neboli dekarbonizovat, nebo naopak oxid uhličitý přidat a voda se stane sycenou, tedy perlivější.

Objemy prodaných minerálních vod jsou obrovské. Není možné, že prostě jednou v přírodě dojdou?

To nehrozí, protože minerální voda patří k obnovitelným zdrojům. Navíc je určena zejména k pitnému režimu, čímž se celoevropsky spotřebovává asi 0,2% zdrojů.

Proč je pití minerálních vod vlastně tak prospěšné?

Kromě hydratace nám dodávají mnoho cenných látek, které získaly přirozeně. Minerály jsou pro zdravé fungování našeho těla důležité a je nutné je doplňovat buď přírodními cestami, například minerálními vodami, nebo uměle.

A co pití léčivých minerálek na lázeňských kolonádách?

Jaký postup při jejich konzumaci doporučujete?

Každý přírodní léčivý zdroj má svoje specifické vlastnosti, o kterých je dobré se předem informovat, nejlépe u svého lékaře. Jeden léčivý pramen se užívá při poruchách trávicího ústrojí, druhý pomáhá při obtížích s ledvinami, dalším se léčí metabolické problémy a jiná léčivá minerálka se bude používat během lázeňských procedur. Množství i typ pramenu by měl indikovat lékař. Pokud však jde po kolonádě a chcete léčivý pramen ochutnat, je dobré si o něm nejprve něco přečíst například na internetu.

V poslední době se mluví o tom, že minerální i léčivé vody budou na rozdíl od ostatních potravin zatíženy 21% sazbou DPH, jak to vnímáte?

Myslím, že je to chybné rozhodnutí a že bude v dalším legislativním procesu napraveno, protože zdražovat pro spotřebitele zdravý pitný režim opravdu nedává smysl.

Zíjete v Karlových Varech. Je to příčina, anebo důsledek vaší profese?

Mám pocit, že mi moji profesi předepsal někdo tam nahoře. Byla jsem nepokojné dítě a maminka vždycky říkala, že mě stačilo posadit k vodě a byl klid. Už od střední jsem věděla, že chci studovat na ČVUT stavby vodního hospodářství, kde jsem si nakonec udělala i specializaci na balneotechniku. Ze studií v Praze jsem se tak vrátila do Varů a už zde zůstala. A od té doby se věnuji ať už minerálním vodám, které se plní do lahví, nebo těm, jimiž se napouštějí lázeňské vany. ■

INZERCE

Více kybernožů na léčbu nádorů* díky prevenci

ÚSPORA

789
mil. Kč

Přispět k modernizaci zdravotní péče může každý z nás. A to úsporami díky včasné prevenci.

systemshop.cz